

1. kolokvij

23. 11. 2023

1. Strižna napetost, ki deformira kos gume, je odvisna od relativnega strižnega premika ϵ in temperature T ter je podana z $\sigma(T, \epsilon) = gT(\epsilon + \mu\epsilon^2)$, kjer je $g = 500$ Pa/K in $\mu = 0.5$. Za koliko se pri 27°C in $\epsilon = 0.2$ razlikujeta specifični toploti gume c_σ in c_ϵ ? Gostota gume je 1300 kg/m³. Koliko toplote izmenja z okolico kilogramski kos gume, ko ga pri 27°C izotermno reverzibilno obremenimo s strižno napetostjo 20 kPa? *Fizikalni poduk:* Pri strigu je diferencial dela enak $dW = V\sigma d\epsilon$, kjer je V prostornina vzorca.
2. V kapljevinastr CO₂ pri 0°C in nasičenem parnem tlaku potopimo toplotno izolirano evakuirano posodo s pipo. V posodi je gibljiv bat, pritrjen na vzmet s koeficientom 10^4 N/m. Bat ima presek 1 dm² in se v začetku, ko je vzmet nenapeta, dotika ustja pipe. Pipo odpremo, da se tlak v posodi izenači z zunanjim, pri čemer del CO₂ izpari. Kolikšna je masa CO₂, ki vdre v posodo? Kolikšna je sprememba entropije CO₂ pri tem dogodku? Privzemite, da za CO₂ velja poenostavljena van der Waalsova enačba

$$\mathcal{X} = -\frac{3}{2}\mathcal{Y}^3 + 4\mathcal{Z} - 6\mathcal{Z}\mathcal{Y} !$$

V njej pomeni $\mathcal{X} = p/p_c - 1$, $\mathcal{Y} = V_M/V_M^c - 1$ in $\mathcal{Z} = T/T_c - 1$; kritični parametri za CO₂ so $p_c = 73$ bar, $V_M^c = 0.095$ m³/kmol in $T_c = 31^\circ\text{C}$. Kilomolska masa CO₂ znaša 44 kg/kmol.